

جمهوری اسلامی ایران
وزارت بهداشت، درمان و تغذیه امور پس از
معاونت بهداشت

مرکز سلامت محیط و کار

راهنمای کنترل محیطی

برای مقابله با کووید ۱۹ (کرونا ویروس)

در

اماکن متبربکه و زیارتگاه‌ها

اسفند ۱۳۹۸ - نسخه اول

فهرست

دامنه کاربرد

مقدمه

اقدامات کنترلی بهداشت محیطی

بهداشت فردی

نحوه شستشوی دستها

بهداشت مواد غذایی

بهداشت ابزار و تجهیزات

بهداشت ساختمان

نکات مهم

اقدامات لازم در موارد مواجهه با افراد مشکوک به بیماری

گندزداهای سطوح

احتیاطهای لازم برای استفاده از سفیدکننده‌ها

پوشیدن و درآوردن تجهیزات حفاظت فردی

مراحل برداشتن تجهیزات حفاظت فردی

نکات مهم برای پیشگیری از کرونا ویروس

دامنه کاربرد:

اماکن متبرکه و زیارتگاه ها شامل: حرم رضوی(ع)، حرم حضرت معصومه(س)، زیارتگاهها و امامزادهها، مساجد، اماکن متبرکه حسینیه‌ها، هیات‌ها و نظایر آن

مقدمه:

شناسایی راه‌های انتقال عامل ایجاد‌کننده بیماری نقش مهمی در کنترل آن دارد. راه‌های انتقال این ویروس هنوز به طور دقیق مشخص نشده است ولی به عنوان یک اصل کلی ویروس‌های تنفسی به طور عمده از طریق ریز قطرات یا از طریق سرفه یا عطسه و یا لمس اشیاء آلوده منتقل می‌گردد. بر اساس دانسته‌های کنونی این بیماری از یک طیف ملایم تا شدید با عالیمی همچون تب، سرفه، تنگی نفس می‌تواند بروز نماید و در موارد شدیدتر ممکن است منجر به ذات‌الریه، نارسایی کلیه و مرگ گردد. درصد مرگ ناشی از این بیماری هنوز به طور دقیق مشخص نشده است. با عنایت به آخرین اطلاعات، انتقال ویروس کرونا از انسان به انسان از طریق سرفه، عطسه، تخلیه ترشحات بینی و دهان می‌باشد. این ویروس می‌تواند در فاصله ۱ تا ۲ متری از طریق سرفه یا عطسه منتقل شود. راه دیگر انتقال، تماس دست‌ها با محیط و سطوح آلوده به ویروس مانند تجهیزات، دستگیره درب‌ها، میز و صندلی، شیرآلات، نرد پله‌ها، پریز و کلیدهای برق و کلیه وسایلی که به طور عمومی و مشترک استفاده می‌شود (اسکناس، اسناد و مدارک دست به دست شده و نظایر آن) بنابراین حائز اهمیت است پس از تماس با هر فرد یا اشیاء مشکوک دست و صورت خود را با آب و صابون شستشو دهید.

اقدامات کنترلی بهداشت محیطی

هدف: کاهش غلظت عامل عفونت در هوا، سطوح و اشیاء
راهکارها: تهويه مناسب و مطلوب، جداسازی فضا یا رعایت فاصله حداقل یک متر از افراد بیمار یا مشکوک، گندزدایی سطوح و اشیاء

۱. بهداشت فردی:

توصیه می‌گردد ضمن رعایت، نکات بهداشتی زیر اطلاع رسانی گردد:

- از دست دادن و رو بوسی کردن با یکدیگر پرهیز کنید؛
- شستن مرتب دست‌ها با آب و صابون (طبق دستورالعمل) و یا استفاده از مواد خدکننده بر پایه الکل؛
- فعالیت‌های خارج از منزل را تا حدامکان محدود نموده و از حضور در مکان‌های عمومی و شلوغ پرهیز کنید؛

- از خوردن غذا در محیط های عمومی و همچنین خوردن غذاهای آماده تا حد امکان اجتناب کرده و از مواد غذایی به صورت کاملا پخته استفاده کنید؛
- در صورت مشاهده علایم سرماخوردگی استراحت کرده و از ماسک با نحوه صحیح استفاده کنید و در صورت شدید شدن علایم به مراکز درمانی مراجعه انجام کنید؛
- افراد بیمار، تا زمان رسیدن آمبولانس یا انتقال به مراکز درمانی، حتی الامکان در یک مکان جدا از سایرین نگهداشته شوند و در صورت نیاز از مرکز تماس ۱۹۰ راهنمایی و مشاوره دریافت نمایند؛
- نیروهای خدماتی در هنگام نظافت باید از لباس حفاظتی، ماسک، چکمه و دستکش استفاده نمایند؛
- برای ثبت حضور و غیاب، ترجیحا از سیستم تشخیص چهره استفاده کنید؛
- برای تماس با دکمه های آسانسور، از دستمال کاغذی استفاده نمایید؛
- استفاده از دستمال کاغذی هنگام عطسه یا سرفه کردن (در صورتی که دستمال وجود نداشت از قسمت داخلی آرنج موقع سرفه و عطسه استفاده کنید)؛
- عدم استفاده از دستمال مشترک برای تمیز کردن میز و صندلی و سایر وسایل (ترجیحا هر یک از کارکنان از دستمال نظافت شخصی استفاده نمایند و یا استفاده از دستمال نظافت یکبار مصرف)؛
- عدم تماس دستها با چشم، بینی و دهان؛
- در نمازخانه ها استفاده از مهر و سجاده شخصی ضرورت کامل دارد؛
- عدم استعمال دخانیات بهدلیل تاثیر آن بر تضعیف سیستم ایمنی بدن و مستعد نمودن افراد در ابتلا به ویروس؛

نحوه شستشوی دستها

دستها باید با آب گرم و صابون به مدت ۲۰ ثانیه به طریقه زیر شسته شوند:

- ۱- دستها را مرطوب کنید،
- ۲- از صابون مایع استفاده کنید،
- ۳- کف دستها را خوب به هم بمالید،
- ۴- انگشتان را بشوئید،
- ۵- مج ها را بشوئید،
- ۶- بین انگشتان را بشوئید،
- ۷- دستها آبکشی کنید،
- ۸- با دستمال کاغذی خشک کنید (استفاده از حolle یک بار مصرف نیز مورد تایید است)،
- ۹- شیر آب را با همان دستمال بیندید،
- ۱۰- دستمال را در سطل زباله درب دار بیندازید،

دست ها را خیس کرده و بعد
آن ها را صابونی کنید.

روش درست شستن دست ها

در ۱۰ مرحله

کف دست ها را با هم بشویید.

بین انگشتان را در قسمت
پشت بشویید.

بین انگشتان را از رو برو
 بشویید.

نونک انگشتان را در هم گره
کرده و به خوبی بشویید.

شست ها را جداگانه و دقیق
 بشویید.

خطوط کف دست را با نونک
انگشتان بشویید.

دور مج هر دو دست را بشویید.

دست ها را با دستمال
خشک کنید.

با همان دستمال شیرین آب را بیندید و
دستمال را در سطل زباله بیاندازید.

بهداشت فردی مربوط به ایستگاه‌های بازرسی ورودی به حرم:

- تمامی پرسنل بازرسی ورودی حرم باید از وسایل حفاظت شخصی از جمله ماسک فیلتردار و دستکش استفاده نمایند؛
 - تحویل ماسک به زائرین (در صورت امکان)؛
 - تعویض ماسک و دستکش و ضدغوفونی دست‌ها در تواتر زمانی مناسب توسط پرسنل؛
 - بازرسی بدنی زائران با دستگاه‌های الکترونیکی انجام شود؛
 - عدم ارائه چادر به زائرین (کلیه زائرین باید از چادر، مهر، سجاده و کتاب‌های ادعیه شخصی استفاده نمایند)
 - اطلاع‌رسانی کلیه پیام‌های بهداشتی پیشگیرانه و استفاده از وسایل شخصی برای زیارت و عبادت در تمامی مبادی ورودی به محل از طریق نصب بنر، تابلوهای الکترونیکی، پیامک، فضای مجازی و نظایر آن انجام گردید.

پهداشت فردی مربوط به کفسداری‌های حرم:

- تمامی پرسنل کفشداری باید از وسایل حفاظت شخصی از جمله ماسک فیلتر دار و دستکش استفاده نمایند؛
 - تعویض ماسک و دستکش و ضد عفونی دستها در تواتر زمانی مناسب توسط پرسنل؛
 - تعویض شیفت‌های خدمت با تواتر زمانی کوتاه و مناسب؛
 - عدم استفاده از کیسه نایلونی مشترک برای کفش‌ها؛
 - کیسه‌های استفاده شده بعد از هر بار مصرف دور ریخته شود.

بهداشت فردی مربوط به فضای داخلی حرم (حیاط، صحن، رواق و سایر فضای روباز و سربسته و سرویس‌های پهداشتی):

- تمامی خدام حرم باید از وسایل حفاظت شخصی از جمله ماسک فیلتردار و دستکش استفاده نمایند؛
 - تعویض ماسک و دستکش و ضدغونی دستها در تواتر زمانی مناسب توسط خدام؛
 - تمامی پرسنل مسئول نظافت سرویس‌های بهداشتی باید از وسایل حفاظت شخصی از جمله ماسک فیلتردار و دستکش استفاده نمایند؛
 - تعویض ماسک و دستکش و ضدغونی دستها در تواتر زمانی مناسب توسط پرسنل مسئول نظافت سرویس‌های بهداشتی؛
 - نصب دستورالعمل شستن دستها در محل سرویس‌های بهداشتی؛
 - عدم استعمال دخانیات

۲. بهداشت مواد غذایی:

- سرو نمک، فلفل، سماق و آب آشامیدنی ترجیحاً در بسته‌بندی‌های یکبار مصرف انجام گیرد.
- مواد غذایی سلف سرویس قبل از سرو باید دارای پوشش بهداشتی باشند.
- عرضه مواد غذایی روباز در تمامی مراکز فعال ممنوع می‌باشد.
- در صورت وجود رستوران، آشپزخانه و یا سالن غذا خوری از راهنمای کنترل محیطی کرونا در مراکز تهیه و توزیع استفاده شود.
- توزیع کلیه نذرورات در فضای داخلی ممنوع است.

۳. بهداشت ابزار و تجهیزات:

- جلوگیری از تماس ابزار کار مخصوص خدام (پر، عصا و نظایر آن) با افراد دیگر؛
- کلیه مهرها، کتب ادعیه و وسایل مشترک از جمله چادر، سجاده و نظایر آن از نمازخانه‌ها بهصورت موقت جمع‌آوری گردد.
- ترجیحاً استفاده از ظروف یک بار مصرف برای سرو غذا
- آشپزخانه‌ها و محل‌های سرو غذا (در صورت وجود) موظفند پس از سرویس‌دهی کلیه ظروف طبخ و آماده‌سازی موادغذایی، ظروف پذیرایی، لیوان، چنگال، کارد، بشقاب و پارچ آب و نظایر آن را با آب بالای ۷۵ درجه سانتی‌گراد بشویید، سپس گندздایی و آب‌کشی نمایند و برای سرویس‌دهی به افراد جدید از سرویس‌های جایگزین استفاده کنند.
- چنانچه از پوشش یکبار مصرف برای میز غذاخوری استفاده می‌شود باید پس از هر بار استفاده تعویض گردد.
- وسایل نظافت پس از هر بار استفاده گندздایی شود.
- تعبیه ظروف حاوی مواد ضد عفونی کننده دست‌ها با پایه نگهدارنده به تعداد مناسب در هر طبقه، راهروها، آسانسورها، سرویس‌های بهداشتی و مواردی نظیر آن.

۴. بهداشت ساختمان:

- استفاده از هواکش و باز گذاشتن درها و پنجره‌های سالن‌ها.
- نصب تابلوهای آموزشی نحوه پیشگیری از انتقال بیماری‌های تنفسی به تعداد کافی در محل.
- نصب راهنمای شستشوی دست‌ها به تعداد کافی در محل سرو مواد غذایی و سرویس‌های بهداشتی.

- تهویه مناسب محل های زیارتی و متبرکه و سرویس های بهداشتی.
- سرویس های بهداشتی (حمام و توالت) را به صورت مجزا گندزدایی شوند.
- قبل از کشیدن سیفون توالت فرنگی، درب آن را بگذارید تا میکروب ها در هوا پخش نشوند.
- گندزدایی تمامی سطوح در معرض تماس زائران از جمله کف، دیوار، درها، دستگیره درها، میز و صندلی، آبخوری ها، شیرآلات، روشویی و وضو خانه ها؛ نرده ها، فرش ها، پرده های مبادی و رودی به حرم، کمد، قفسه ها، کف پوش ها، کلید و پریزها، وسایل عمومی و نظایر آن با کمک مواد شوینده و دستمال تمیز و خشک انجام گردد سپس توسط مواد گندزدای مناسب گندزدایی گردد.
- دفع پسماندها باید به شیوه بهداشتی در سطل های دردار پدالی صورت پذیرد و کلیه نیروهای خدماتی در خصوص جمع آوری و دفع پسماند رعایت تمامی ملاحظات بهداشتی (جمع آوری پسماند در کيسه های پلاستیکی محکم بدون درز و نشت) در آخر هر شیفت در دستور کار قرار دهنند.
- هوای آسانسور باید تهویه مناسب داشته باشد و مرتبا گندزدایی شود.
- حذف آب خوری ها و آب سردکن ها به صورت موقت.
- حتی الامکان تا برطرف شدن بحران مفروش کردن صحنهای خودداری گردد و یا فرش ها به صورت روزانه در سه نوبت گندزدایی گردد.
- ایجاد کanal هدایت زائرین جهت انجام زیارت و عدم تجمع افراد در کنار ضریب؛
- در نظر گرفتن فواصل زمانی مناسب برای شستشو و گندزدایی سطوح؛
- نظارت جدی تر بر تهویه مناسب برای فضاهای بسته محل های تجمع و سرویس های بهداشتی؛
- نصب ظروف حاوی مواد ضد عفونی کننده دست ها با پایه نگهدارنده به تعداد مناسب در هر طبقه و راهروها؛
- نسبت به تعییه سیستم لوله کشی صابون مایع و یا حداقل ظرف همراه با مایع دستشوئی در محل، دستمال کاغذی در توالتها و سرویس های بهداشتی اقدام گردد و دستگاه های خشک کن تا اطلاع ثانوی غیر فعال گرددند.
- در محل های برگزاری نماز جماعت گندزدایی سطوح در فواصل اقامه هر وعده نماز پیش بینی شود.

نکات مهم:

- هنگام گندزدایی و نظافت، سالن ها باید خالی از افراد بوده و درها و پنجره ها باز گذاشته شوند و جهت تهویه بهتر هوکش نیز روش باشد.
- در هنگام گندزدایی ملاحظات لازم به منظور جلوگیری از خطر برق گرفتگی در نظر گرفته شود.
- گندزداهای باید با آب سرد یا معمولی تهیه گردد.

- محلول‌های گندزدا باید روزانه تهیه و استفاده شود (کارایی محلول پس از گذشت ۲۴ ساعت کاهش می‌یابد).
 - امکانات لازم برای شستشوی مرتب دست‌ها و استفاده از ماسک یکبار مصرف در طول شیفت (به ازاء هر شیفت حداقل ۲ ماسک) و شستشو و گندزدایی روزانه لباس کار برای نیروهای خدماتی باید فراهم شود.
 - از تی مخصوص فقط برای گندزدایی مکان‌هایی که امکان آلودگی وجود دارد استفاده نمایید.
 - سطل زباله، دستمال‌ها، تی، وسائل نظافت و گندزدایی سرویس‌های بهداشتی باید از وسایلی که برای مکان‌های دیگر استفاده می‌شود، مجزا باشد.
 - در طول مدت نظافت مراقب باشید لباس، دستکش و ماسک مخصوصستان پاره نشود و آسیب نبیند و در صورت صدمه آنرا تعویض نمایید.
 - لازم است سطوح گندزدایی شده به مدت ۱۰ دقیقه خیس بماند.
 - نظافت را از یک نقطه آغاز و در طرف یا نقطه مقابل به پایان برسانید (تی را به صورت مارپیچ حرکت دهید)
 - "تی‌هایی" که برای نظافت کف اتاق‌ها و سالن‌ها و غیره استفاده می‌شود باید دارای چند "سر" اضافی باشند.
 - پس از استفاده از پارچه‌ها، دستمال نظافت و تی، می‌بایست در آب داغ شسته و سپس در محلول آب ژاول به مدت ۳۰ دقیقه غوطه‌ور بماند. بعد از آن در دمای اتاق خشک شده و برای استفاده آماده باشد.

اقدامات لازم در موارد مواجهه با افراد مشکوک به پیماری:

در صورت بروز هرگونه علائم شبیه سرماخوردگی فصلی در افراد مقیم و پرسنل مانند: تب بالای ۳۸ درجه، سرفه و گلودرد، نارسایی تنفسی و تنگی نفس، علائم گوارشی از قبیل اسهال، نارسایی اعضای بدن بهخصوص کلیه‌ها و شوک عفونی باید بلافاصله از ادامه کار منع و به مراکز درمانی / خدمات جامع سلامت ارجاع داده شود و فقط با تابیده (رسمی، این، مراکز / افراد به محل، کار خود بازگردند).

گندزداهای سطوح:

۱. مواد گندزدای و ضد عفونی بر پایه الكل دارای مجوز

کل برای از بین بردن ویروس‌ها موثر است. اتیل الکل ۷۰ درصد یک میکروب‌کش با طیف گسترده است و به طور کلی از کل ایزوپروپیل بهتر است. الکل اغلب برای گندздایی سطوح کوچک (به عنوان مثال در پوش لاستیکی و یال‌های دارویی مولتیپل دوز، ترمومترها) و گاهی سطوح خارجی تجهیزات (مثل استتوسکوپ و ونتیلاتورها) استفاده می‌شود. به دلیل قابلیت اشتغال الکل استفاده از آن برای گندздایی سطوح کوچک محدود شده و در فضاهایی با تهویه مطلوب استفاده می‌گردد. استفاده مکرر و طولانی از کل به عنوان گندздاده می‌تواند باعث تغییر رنگ، تورم، سخت‌شدن و ترک‌خوردگی لاستیک و پلاستیک‌های خاص شود.

۲. مواد گندزدا و ضدغوفونی کننده بر پایه الكل دارای مواد کواترنر آمونیوم

مطابق دستورالعمل و راهنمای شرکت تولید کننده

۳. مواد گندزدای اکسیدان نظیر پراکسید هیدروژن

مطابق دستورالعمل و راهنمای شرکت تولید کننده

۴. سفیدکننده

گندزدایی قوی و موثر است که ماده فعال آن هیپوکلریت سدیم در از بین بردن باکتری، قارچ و ویروس از جمله ویروس آنفلوانزا موثر است اما به راحتی توسط مواد آلی، غیرفعال می‌شود.

گندزدها و سفیدکننده‌های خانگی (با ۱۰ تا ۶۰ دقیقه زمان تماس)، با هزینه کم و به طور گسترده در دسترس است و برای گندزدایی سطوح در مراکز درمانی توصیه می‌شود.

با این حال سفیدکننده‌ها غشاها مخاطی، پوست و مجرای تنفسی را تحریک می‌کند و تحت تاثیر گرما و نور تجزیه می‌شوند و به راحتی با سایر مواد شیمیایی واکنش نشان می‌دهند. بنابر این سفیدکننده‌ها باید با احتیاط مصرف گرددند. استفاده نادرست از سفیدکننده از جمله عدم رعایت میزان رقيق‌سازی توصیه شده (قوی‌تر و ضعیفتر) می‌تواند اثرات آن را برای گندزدا کاهش دهد و باعث آسیب‌دیدگی کارکنان مراقب بهداشتی گردد.

برای تهیه و استفاده از سفیدکننده رقيق‌شده رعایت موارد زیر ضروری است:

- استفاده از ماسک، پیش‌بند ضد آب و دستکش و عینک برای محافظت از چشم در برابر پاشیدن توصیه می‌شود.
- محلول‌های سفیدکننده در محل‌های با تهويه مناسب مخلوط نموده و استفاده گردد.

- سفیدکننده با آب سرد مخلوط گردد (آب گرم باعث تجزیه هیپوکلریت سدیم می‌گردد و آن را ناکارآمد می‌نماید)

در صورت استفاده از سفیدکننده حاوی هیپوکلریت سدیم ۵٪ آن را تا ۰,۰۵٪ رقيق نمایید.

جدول ۱ - راهنمای غلظت و مصرف هیبوکلریت سدیم

محلول اولیه: عمدۀ محلول‌های سفیدکننده خانگی حاوی هیپوکلریت سدیم ۵٪ معادل (۵۰۰۰۰ PPM) کلر قابل دسترس محلول توصیه شده: محلول ۱:۱۰۰ از هیپوکلریت سدیم ۵٪ توصیه می‌شود استفاده از ۱ قسمت سفیدکننده به ۹۹ قسمت آب سرد برای دستیابی به غلظت مناسب هیپوکلریت سدیم، نسبت سفیدکننده به آب را تنظیم کنید. به عنوان مثال، برای آماده‌سازی سفیدکننده‌های حاوی ۲.۵ درصد هیپوکلریت سدیم، از دو برابر بیشتر از سفیدکننده استفاده کنید (یعنی ۲ قسمت سفیدکننده به ۹۸ قسمت آب کلر قابل دسترس بعد از رقيق‌سازی: برای سفیدکننده حاوی ۵ درصد هیپوکلریت سدیم یک محلول ۱:۱۰۰، کلر قابل دسترس در حدود ۰.۰۵ درصد یا ۵۰۰ پی پی ام خواهد بود محلول‌های سفیدکننده شامل غلظت‌های دیگر از هیپوکلریت سدیم با مقادیر متفاوتی تهیه خواهد شد تا رقت مورد نظر حاصل گردد زمان تماس برای کاربردهای متفاوت:

- سطوح غیرمتخلخل: بیشتر یا مساوی ده دقیقه توصیه می‌گردد
- گندزدایی از طریق غوطه‌ورکردن اقلام: زمان تماس ۳۰ دقیقه توصیه می‌شود (برای تی‌ها، دستمال، لباس، دستکش و نظایر آن)

نکته: سطوح باید از مواد آلی تمیز گردد (مانند تمیز کردن مدفوع، استفراغ، ترشحات، خون یا دیگر مایعات بدن قبل از گندزدایی یا غوطه‌وری)

جدول ۲- راهنمای تهیه مواد گندز دا

ردیف	غلظت مورد نیاز	گندزدایی در دسترس	نسب گندزدا به آب سرد
۱	کلر قابل دسترسی ۵۰۰ پی پی ام یا ۰,۰۵ درصد	آب ژاول ۵ درصد (۵۰۰۰۰ پی پی ام کلر قابل دسترس دارد)	۱ واحد گندزدا ۹۹ واحد آب سرد

احتیاط‌های لازم برای استفاده از سفیدکننده‌ها:

- سفیدکننده‌ها موجب خوردگی در فلزات می‌گردند و به سطوح رنگ شده صدمه می‌زنند.
 - از تماس با چشم باید خودداری گردد اگر سفیدکننده به چشم وارد گردد بلا فاصله باید به مدت ۱۵ دقیقه با آب شسته شود و با یک پزشک مشورت گردد.
 - از به کار بردن سفیدکننده‌ها به همراه سایر مواد شویننده خانگی اجتناب گردد زیرا کارایی آن را کاهش داده و می‌تواند باعث واکنش‌های شیمیایی خطرناک شود. به عنوان مثال گازهای سمی در هنگام مخلوط کردن سفیدکننده با مواد شویننده اسیدی مانند موادی که برای تمیز کردن توالت استفاده می‌شود، تولید می‌گردد و این

- گاز می‌تواند باعث مرگ یا جراحت گردد. در صورت لزوم ابتدا از مواد شوینده استفاده نمایید و قبل از استفاده از سفیدکننده برای گندздایی، کاملاً با آب بشویید.
 - سفیدکننده رقیق‌نشده وقتی در معرض نور خورشید قرار می‌گیرد گاز سمی آزاد می‌نماید؛ بنابراین سفیدکننده‌ها باید در مکان خنک و دور از نور خورشید و دور از دسترس کودکان قرار داده شوند.
 - هیپوکلریت سدیم با گذشت زمان تجزیه می‌شود برای اطمینان از اثربخشی آن از سفیدکننده‌هایی که اخیراً تولیدشده خریداری نموده و از ذخیره بیش از حد خودداری گردد.
 - اگر از سفیدکننده رقیق استفاده کنید محلول رقیق‌شده را روزانه و تازه تهییه نموده و بر روی آن برچسب تاریخ رقیق‌سازی قید شود و محلول‌های تهییشده بالا استفاده را بعد از ۲۴ ساعت دور ریخته ب瑞یزید. مواد آلی موجب غیرفعال شدن سفیدکننده‌ها می‌گردد بنابر این ابتدا سطوح آغشته به مواد آلی ابتدا باید تمیزشده و قبل از گندздایی با ماده سفیدکننده عاری از مواد آلی گردد.
 - سفیدکننده رقیق‌شده را باید دور از نور خورشید و در صورت امکان در ظروف تیره رنگ و دور از دسترس کودکان نگهداری گردد

پوشیدن و در آوردن تجهیزات حفاظت فردی

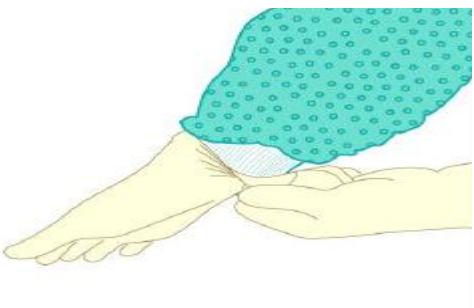
خطرات را شناسایی و مدیریت کنید.
تجهیزات حفاظت فردی ضروری را تهیه نمایید.
مشخص نمایید کجا باید تجهیزات حفاظت فردی
پوشیده و درآورده شود.

لباس حفاظت فردی را بپوشید.
از بیش بند خدید آب استفاده کنند.

ماسک را مطابق شکل بزنید.

ضد عفو نی دست انجام شود.
دستکش پوشیده شود (از دستکش های لاستیکی
برای پاک سازی محیط و مدیریت پسماندها استفاده
شود).

مراحل پرداشت تجهیزات حفاظت فردی

درآوردن پیش‌بند پلاستیک و دفع صحیح آن، اگر پیش‌بند مورد استفاده مجدد قرار می‌گیرد، در یک ظرف با مواد گندزدا قرار داده شود.

اگر روکش کفش پوشیده شده است، آن را در حالی که دستکش در دست دارید، بردارید.
لباس و دستکش را از داخل به خارج بچرخانید و به نحو مناسب دفع کنید.

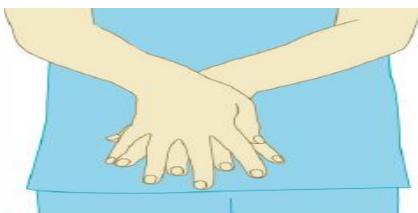
اگر چکمه های پلاستیکی پوشیده اید، چکمه ها را، بدون دست زدن به آنها از پا خارج کنید. چکمه های در آورده شده را در یک ظرف محتوی مواد گندزا بیاندازید.

ضد عفونی دست انجام شود.

ماسک از پشت سر برداشته شود.

ضد عفونی دست انجام شود.

نکات مهم در پیشگیری از کرونا ویروس:

- ✓ هنگام عطسه و سرفه، دهان و بینی خود را با
دستمال کاغذی بپوشانید و دستمال را در سطل
؛ باله بیندازید؛

- اگر علائم سرماخوردگی دارید در منزل استراحت کنید؛ ویروس‌ها در هوای سرد و خشک انتقال سریع‌تری دارند و باید هوای محیط مرطوب نگه داشته شود؛ گندزدایی سطوحی که در تماس مکرر با آن هستند.

- ۷ تقویت سیستم ایمنی با مصرف میوه و سبزیجات تازه؛

آموزش به اطرافیان

- ✓ قبل از خوردن و آشامیدن دستهای خود را تا بالای مچ به مدت ۲۰ ثانیه با آب و صابون مایع بشویید و درصورت عدم دسترسی به آب سالم از مواد ضد عفونی کننده بر پایه الکلی استفاده نمایید؛

- ✓ از تماس با افرادی که مريض هستند خودداری کنيد. از روبوسی و دستدادن با افراد ديگر بپرهيزيد (فاصله ۱ تا ۲ متر از افراد بيمار حفظ شود);

- ✓ افراد بیمار و مشکوک حتماً از ماسک استفاده نمایند.

- ✓ از دست زدن به چشم، بینی یا دهان خودداری کنید

